

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän puhdistamista.

Ilmoituksen tekijä

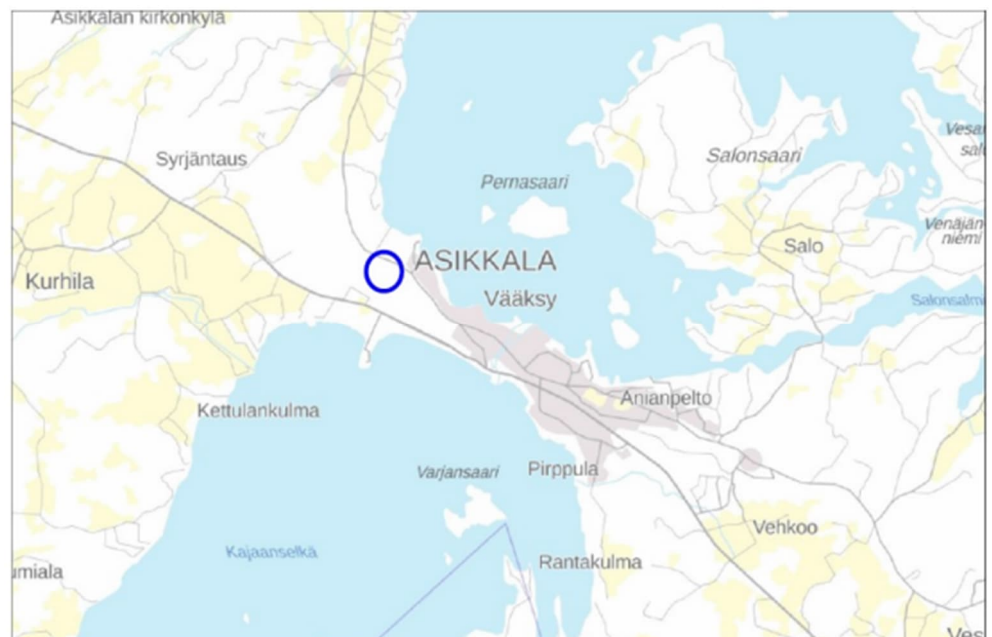
Vääksyn Yhteiskoulun Tuki- ja stipendisäätiö

Puhdistettavan alueen sijainti

Jyväskylätie 289, 17200 VÄÄKSY

Kiinteistö:

Ampumarata, 016-402-0007-0036,

Kuva 1. Alueen sijainti kartalla

Kiinteistön omistaja

Vääksyn Yhteiskoulun Tuki- ja stipendisäätiö

Asian vireilletulo, vireilletulon peruste sekä viranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä

ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista.

Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta toimitettiin Hämeen ELY-keskukselle 28.2.2025. Puhdistamisen tavoitetasoista on keskusteltu puhelimitse 1.4.2025.

Tutkimus- ja suunnitelma-asiakirjat

- Vääksyn Yhteiskoulun Tuki- ja stipendisäätiö, Suojalan entisen ampumarata-alueen pilaantuneisuustutkimukset, Insinööritoimisto Gradientti, 30.9.2022.
- Vääksyn Yhteiskoulun Tuki- ja stipendisäätiö, Suojalan tilan kunnostuksen yleissuunnitelma, Insinööritoimisto Gradientti, 24.2.2025.

Aiemmat viranomaispäätökset ja lausunnot

- Hämeen ELY-keskuksen lausunto Suojalan entisen ampumarata-alueen pilaantuneisuudesta ja puhdistustarpeesta, HAMELY/1529/2021, 11.5.2023
- Puhdistushankkeelle myönnettiin lisääikaa vuoden 2026 loppuun.

Puhdistettava alue

Alueen toimintahistoria ja pilaantumisen vaaraa aiheuttaneet toiminnot ja tapahtumat

Alueella on toiminut aikoinaan suojelukunnan ampumarata-alueena. Alueella on ollut haulikko- ja luodikkoratoja. Alue on ollut pois käytöstä 1970-luvulta lähtien. Kiinteistöllä sijainneet rakennukset ja puiset rakenteet on purettu, mutta maa-aineksista koostuvia rakenteita kuten taustavalleja ei ole poistettu.

Alueen ja lähiympäristön nykyinen ja tuleva maankäyttö

Alue ja sen nykyinen ympäristö ovat metsätalous ja virkistyskäytössä. Kiinteistöllä kulkee Asikkalan kunnan ylläpitämiä maastopyöräilyreittejä ja kunnostettava alue on yhdellä merkityllä alamäkireitillä. Alue on merkitty Vääksyn osayleiskaavassa (3.11.2008) selvitysalueeksi (sel-ap-2), joka on tarkoitettu asemakaavoitettavaksi pientaloalueeksi. Lisäksi alueella on merkintärajaus (saa) eli mahdollisesti saastunut maa-alue. Alueen eteläpuoli on merkitty myös selvitysalueeksi ja muu ympäristö merkinnällä MU-1, maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla

on erityistä ulkoilun ohjaustarvetta ja ympäristöarvoja. Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Päijät-Hämeen 14.5.2019 lainvoiman saaneeseen maakuntakaava 2014 alue on merkitty virkistysalueeksi merkinnällä V.

Alue sijaitsee Aurinkovuoren Natura-2000 alueella. ELY-keskuksen luonnonsuojelun asiantuntijan mukaan keskeisimpänä suojeluperusteena Natura-alueella on luontotyyppi harjumetsät.

Alueella on aikaisemmin havaittu vaarantuneiksi luokiteltuja kasvilajeja; hirvenkelloja ja kangasvuokkoja. Kyseisistä lajeista ei kuitenkaan ole enää viimevuosina tehty havaintoja. Alueelle tehtiin toukokuussa 2021 Asikkalan kunnan toimesta maastokatselmus ja pilaantuneisuus tutkimukset tehtiin elokuussa 2022, mutta kummallakaan kerralla ei havaittu ko. kasvilajeja.

Alueen maaperä- sekä pohja- ja pintavesitiedot

Kunnostusalueen maaperä on pääosin kivistä hiekkaa. Alue sijaitsee II Salpausselällä, jolla maa-aines on pääasiassa hyvin vettäläpäisevää hiekkaa ja soraa, mutta alueella esiintyy paikoin myös hienorakeisia välikerroksia.

Kunnostuskohde sijaitsee Aurinkovuoren 1-luokan pohjavesialueella (0401601) ja pohjaveden muodostumisalueella.

Alue sijaitsee Kymijoen (14) Suur-Päijänteen vesistöalueen (14.2) Vesijärven valuma-alueella (14.241). Kiinteistön alueella ei ole pintavesiuomia. Vesijärven rantaan on reilun puolen kilometrin matka.

Haitta-aineita koskevat tiedot

Alueella tehdyt tutkimukset

Alueella on kesällä 2022 tehty maaperän pilaantuneisuustutkimuksia, jossa selvitettiin kiinteistön aiemman käytön aiheuttamaan maaperän pilaantuneisuutta. Tutkimuksissa otettiin näytteitä kuudelta aiemmin ampumaratana käytetyltä alueelta ampuma-alueilta, taustavalleista sekä luotien putoamisalueilta. Kaikista kokoomanäytteistä analysoitiin pH ja VNa 214/2007 mukaiset metallit, haulikkoratojen (radat 3 ja 5) näytteistä lisäksi PAH-yhdisteet. Suurimmat pitoisuudet todettiin radan 6 taustavallissa, jossa kuparin pitoisuus oli 452 mg/kg ja lyijyn 7620 mg/kg sekä antimonin 46,4 mg/kg. Tutkimustuloksia verrattiin maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksessa 214/2007 liitteessä 1 asetettuihin kynnys- ja ohjearvoihin. Radan 1 ampumapaikalla ylittyivät kuparin ja sinkin alempi ohjearvo sekä antimonin kynnysarvo. Radan 1 ja 2 taustavalleissa ylittyi lyijyn kynnysarvo. Radalla 5 ylittyi PAH-yhdisteiden

kynnysarvo ja radan 6 taustavallissa ylittyi kuparin ja lyijyn ylemmät ohjearvot sekä antimonin alempi ohjearvo.

Pohjaveden pilaantuneisuutta ei tutkittu.

Maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve

Kohdekohtaisen riskinarvion perusteella vanhan luodikkoradan 6 taustavalli on pilaantunut raskasmetalleilla siten, että taustavallin korkeat antimoni- ja lyijypitoisuudet aiheuttavat riskin terveydelle ja ympäristölle ja kuparipitoisuudet riskin ympäristölle. Pohjaveden puhtaudelle kohonneet haitta-ainepitoisuudet eivät arvion mukaan aiheuta riskiä. Ekologista, terveysperusteista ja pohjaveden pilaantumisriskiä arvioitaessa on hyödynnetty ainekohtaisia VNa 214/2007 mukaisten ohjearvojen taustalla olevia viitearvoja SHP_{eko} , SHP_{ter} ja SHP_{pv} .

Radan 6 taustavalli on selvityksen mukaan tarpeen kunnostaa. Muualla ampumarata-alueella ei selvityksen mukaan ole tarvetta kunnostaa maaperää. Kunnostustarpeen omaavaa pilaantunutta maa-ainesta arvioidaan olevan taustavallissa n. 100 m³ eli n. 200 t.

Esitetty puhdistussuunnitelma

Puhdistustavoitteet

Kunnostuksen tavoitteena on poistaa alueelta riskinarvion perusteella riskiä aiheuttava maa-aines. Radan 6 taustavallin kunnostuksen tavoitetasoksi esitetään kuparin ja lyijyn osalta ylempiä ohjearvoja ja antimonin osalta alempaa ohjearvoa.

Puhdistusmenetelmät ja niiden valintaperusteet

Kunnostusmenetelmäksi on valittu massanvaihto, joka on teknis-taloudellisesti kohteen erityispiirteet huomioiden järkevin vaihtoehto.

Massanvaihdossa taustavallin metalleilla pilaantuneet maa-aines poistetaan kaivamalla ja toimitetaan asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Tilalle tuodaan puhtaita maa-aineksia.

Työn toteuttaminen

Kunnostus aloitetaan kaivamalla pilaantuneen alueen kasvillisuutta ja juuria sisältävä pintamaakerros pois. Kunnostusta jatketaan kaivamalla pilaantunut taustavalli noin puolen metrin kerroksina pois. Maa-ainekset pyritään kaivamaan suoraan auton lavalle ja toimittamaan vastaanottopaikkaan. Kunnostuksen katsotaan päättyneen, kun kunnostusalueen puhtaustaso on varmennettu laboratoriossa sekä

syntyneet pilaantuneet maat on toimitettu pois alueelta tarvittavat luvat omaaviin vastaanottopaikkoihin. Lopuksi kaivettu alue muotoillaan täyttösoralla pyöräilyreitit kohdalta alkuperäisen kaltaiseksi. Reitit kohdalle palautetaan sepelikerros ja muulle levitetään pintamaaseos.

Kunnostustyö kestää arviolta 1 –2 viikkoa. Kunnostustyö on tarkoitus toteuttaa vuoden 2026 aikana.

Jätteiden ja kaivettujen maa-ainesten käsittely ja hyödyntäminen

Mikäli pilaantuneita maa-aineksia ei voida kaivaa suoraan lavalle, niin ne välivarastoidaan vielä kunnostamattoman alueen päällä. Mahdollinen välivarastointiaika pyritään pitämään mahdollisimman lyhyenä.

Maastopyöräilyreitit päällysteenä käytettyä sepeliä on tarkoitus hyödyntää alueen työmaatien ja sepeliarinan rakenteessa. Muita alueelta kaivettuja maa-aineksia ei hyödynnetä. Kunnostustyöstä ei synny jätteitä. Sepeliarinessa ja työmaateissa käytetyn sepelin puhtaus tarkistetaan pilaantuneen maaperän kaivun jälkeen ja mikäli se ei ole pilaantunutta sitä hyödynnetään alueen täytössä.

Puhdistustöiden valvonta, seuranta ja tarkkailu

Kunnostusta ohjataan seurantanäytteenotolla. Seurantanäytteistä analysoidaan laboratoriossa VNa:n 214/2007 mukaiset metallit.

Kun pilaantunut maa-aines on poistettu, otetaan alueelta jäännöspitoisuusnäytteet. Jäännöspitoisuusnäytteet otetaan siten, että yksi osanäyte edustaa enintään 50 m² kokoista aluetta. Osanäytteistä yhdistetään enintään viiden osanäytteen kokoomanäytteitä, jotka analysoidaan laboratoriossa. Näytteenotosta vastaa ympäristötekniikan laadunvalvoja. Maanäytteistä tutkitaan pH ja VNa:n 214/2007 mukaiset metallien pitoisuudet. Jäännösnäytteiden näytteenottoalueet yksilöidään ja merkitään kartalle, joka esitetään kunnostuksen loppuraportissa.

Puhdistamisen terveyst- ja ympäristövaikutukset ja niiden ehkäisy

Päästöjä tulee puhdistamisen aikana työkoneen ja ajoneuvojen pakokaasupäästöistä. Poiskaivettujen maiden sisältämien metallien leviäminen ympäristöön pyritään minimoimaan kaivamalla maa-ainekset suoraan lavalle. Lisäksi autot ajavat työmaalta pois sepeliarinan kautta ja kuormat peitetään kuljetuksen ajaksi. Alueen poikki kulkeva pyöräilyreitti suljetaan työmaan ajaksi.

Ei ole oletettavaa, että kunnostuksen yhteydessä syntyisi kaivantovesiä, jotka vaatisivat käsittelyä tai toimenpiteitä. Taustavalli on pääasiassa ympäristöä korkeammalla ja maaperän hyvän vettäläpäisevää. Mikäli jostain syystä kunnostustyön aikana tulee tarvetta vesien käsittelylle tai

kaivantovesien näytteenotolle, niin asiasta ollaan yhteydessä ympäristöviranomaisiin.

Varautuminen poikkeuksellisiin tilanteisiin

Mahdollisia kunnostukseen vaikuttavia poikkeuksellisia tilanteita ovat mm. rankkasateet/ myrskyt, työmaonnettomuudet, kunnostuskaluston rikkoutuminen, uusien haitta-aineiden tai jätteiden löytyminen merkittävässä määrin. Jos kunnostuksen aikana esiintyy myrskyjä tai voimakkaita rankkasateita, keskeytetään kunnostus huonon sääolosuhteen ajaksi. Mikäli kunnostuksen yhteydessä löydetään jätetäyttöjä tai muuta yllättävää, otetaan välittömästi yhteyttä viranomaisiin ja määritellään toimintamallit. Jos alueelta löytyy uusia haitta-aineita merkittäviä määriä, keskeytetään kunnostus ja ilmoitetaan asiasta valvovalle viranomaiselle. Työmaonnettomuuksien riskiä pienennetään turvallisilla työskentelytavoilla ja perehdyttämisellä. Kunnostuskaluston rikkoutumisen riskiä vähennetään kaluston määräraikaishuolloilla.

Tiedottaminen, kirjanpito ja raportointi

Kunnostuksen aloittamisesta ilmoitetaan Hämeen ELY-keskukselle sekä Asikkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja pyöräilyreittejä ylläpitävälle taholle.

Ympäristötekkinen laadunvalvoja pitää kunnostuksen aikana työmaapäiväkirjaa, johon merkitään kunnostuskohteessa tehdyt työt, kuten otetut näytteet ja laboratorioanalyysit, kaivetut alueet ja poistetut massat, vastaanottoaikkaan ajatut kuormat, kentällä tehdyt havainnot jne. Työmaapäiväkirja esitetään viranomaiselle pyydettyäessä.

Pilaantuneen maan kuormista laaditaan siirtoasiakirjat, jotka pidetään mukana kuljetuksen aikana. Tiedot toimitetaan Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämään siirtorekisteriin.

Kunnostustyöstä laaditaan loppuraportti, joka toimitetaan tilaajalle ja valvovalle viranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa töiden loppuun saattamisesta. Kunnostuksen katsotaan päättyneen, kun puhdistustavoite on saavutettu, pilaantuneet maa-ainekset on toimitettu vastaanottoaikkoihin ja kunnostusalue viimeistely.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kuuleminen

Ilmoitus on toimitettu tiedoksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Viranomaisen ratkaisu

Hämeen ELY-keskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitetun alueen puhdistamisen ilmoituksessa esitetyllä tavalla, ellei määräyksissä muutoin määrätä.

1. Pilaantuneen maaperän puhdistus-/kunnostustöiden käynnistämisestä on ilmoitettava etukäteen Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Asikkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä pyöräilyreittien ylläpitäjälle. Samalla on ilmoitettava puhdistustyön valvojan ja urakoitsijan nimi ja yhteystiedot. Valvojan tulee vastata päätöksen määräysten noudattamisesta ja työn laadunvalvonnasta.
2. Alue tulee puhdistaa (riskinarviointiin perustuen) sellaiseen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Radan 6 taustavallin alueelta tulee poistaa haitta-ainepitoiset maat siten, että puhdistamisen jälkeen maaperän haitta-ainepitoisuudet (mg/kg) ovat enintään seuraavat:

antimoni (Sb)	10
kupari (Cu)	150
lyijy (Pb)	200

3. Puhdistuksen yhteydessä kaivettuja maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet eivät ylitä määräyksen 2 mukaisia puhdistustasoja, voidaan hyödyntää puhdistuskaivannon alustäytöissä, mikäli ne teknisiltä ominaisuuksiltaan ovat siihen soveltuvia. Hyötykäytettyjen maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet ja hyödyntämispaikat on dokumentoitava.
4. Kaivettavien, käsittelyyn toimitettavien ja maaperään jäävien maiden haitta-ainepitoisuudet on varmistettava hyvin kyseistä aluetta ja sen maaperää edustavalla näytteenotolla ja luotettavalla analysoinnilla. Mittaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin.
5. Puhdistustyön yhteydessä on mahdollisuuksien mukaan vältettävä tarpeetonta työkoneilla liikkumista muualla ampumaradan alueella.

Pilaantuneen maa-aineksen kaivu, lastaus ja muut puhdistukseen liittyvät työvaiheet on suunniteltava ja toteutettava siten, että pilaantunutta maa-ainesta ei leviä ympäristöön. Puhdistustyön aikana on huolehdittava, ettei puhdistamisesta aiheudu haittaa tai vaaraa alueella tai sen lähistöllä oleskeleville eikä muuta terveys- tai

ympäristöriskiä. Työmaa-alue on aidattava ja varustettava pilaantuneen maaperän puhdistuksesta kertovin kyltein.

6. Kaivetut pilaantumattomat maa-ainekset ja eri tavoin pilaantuneet tai eri tavalla käsiteltävät maa-ainekset tulee pitää erillään kaivun, lastaamisen, mahdollisen välivarastoinnin ja kuljetuksen aikana.

Alueelta poistettavat pilaantuneet maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset on toimitettava ominaisuuksiensa mukaisesti ensisijaisesti hyödynnettäviksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi vastaanottopaikkaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä maa-aineksia. Eri paikkoihin toimitettujen pilaantuneiden maiden määrästä haitta-ainepitoisuuksineen on pidettävä kirjaa.

7. Kaivettuja maa-aineksia voidaan tämän päätöksen nojalla tarvittaessa välivarastoida puhdistettavalla kiinteistöllä, esim. näytteiden analysoinnin vaatiman ajan. Välivarastoinnin on oltava mahdollisimman lyhytaikaista ja se on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu maaperän pilaantumista, pilaantumattoman ja haitta-ainepitoisen maa-aineksen sekoittumista, haitta-ainepitoisen maa-aineksen pölyämistä, haitta-ainepitoisten suoto- ja valumavesien muodostumista tai muuta terveys- tai ympäristöhaittaa.

8. Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytylle toiminnanharjoittajalle ja kuljettajalla on oikeus kuljettaa vain niitä jätteitä, mitkä on merkitty jätehuoltorekisteriotteeseen. Jätehuoltorekisteriote on pidettävä mukana jätteen kuljetuksen aikana.

9. Pilaantunut maa-aines on peitettävä kuljetuksen ajaksi ja liikenne on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu pöly- tai meluhaittoja. Lisäksi pilaantuneiden maa-ainesten kuljetuksista on laadittava siirtoasiakirjat siten kuin jätelaissa (646/2011) edellytetään. Siirtoasiakirjat on oltava mukana kuljetuksen aikana ja niitä on säilytettävä kolme vuotta.

10. Pinta- ja hulevesien pääsy alueelle kaivettuihin pilaantuneen maan kaivantoihin tulee ensisijaisesti estää.

Kaivantoihin mahdollisesti kertyvästä vedestä on selvitettävä luotettavasti alueen maaperässä todettujen haitta-aineiden esiintyminen.

Tarvittaessa vesi on poistettava esim. imuautolla ja toimitettava käsittelypaikkaan, jolla on lupa vastaanavan jäteveden käsittelyyn, tai vesi on puhdistettava paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla laitteistolla. Vesien käsittelyyn ja johtamiseen liittyvä suunnitelma on toimitettava Hämeen ELY-keskukselle. Jos kaivantoihin kertyvä vesi viemäröidään, on veden viemäröintiin pyydettävä lupa alueen vesihuollosta

vastaavalta laitokselta ja noudatettava sen antamia ohjeita ja määräyksiä.

- 11.** Mikäli puhdistustyön aikana maaperässä havaitaan haitta-aineita, joita ei ole todettu aiemmissa tutkimuksissa tai havaitaan muita lähtötiedoista poikkeavia asioita, jotka voivat vaikuttaa mahdollisiin ympäristö- ja/tai terveysriskeihin, on kyseisistä havainnoista ilmoitettava viipymättä Hämeen ELY -keskukselle ja Asikkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle jatkotoimenpiteiden sopimiseksi.
- 12.** Tämän päätöksen mukaisista tutkimus- ja puhdistustoimenpiteistä on laadittava loppuraportti, jossa on esitettävä
- puhdistustyön toteuttaminen,
 - karttapiirustus toteutuneista kaivualueista ja -syvyyksistä,
 - kuvaus työn aikaisista näytteenottomenetelmistä ja yhteenveto työn aikaisesta näytteenotosta,
 - kirjanpitotiedot poistetuista haitta-ainepitoisista maa-aineksista,
 - haitta-ainepitoisten maa-ainesten hyödyntäminen alueella,
 - analyysitulokset puhdistetun maaperän haitta-aineiden jäännöspitoisuuksista sekä näytteenottoaikkojen sijainnit karttapiirustuksessa esitettyinä,
 - yhteenveto mahdollisten vesinäytteiden analyysituloksista ja pilaantuneen veden poistamisesta ja käsittelystä,
 - yhteenveto maa-ainesten ja jätteiden toimittamisesta eri hyödyntämis-, käsittely- ja loppusijoituspaikoille,
 - yhteenveto pilaantuneiden maa-ainesten siirtoasiakirjoista sekä jätekuljetusyrityksen nimi ja y-tunnus.

Loppuraportti on toimitettava Hämeen ELY-keskukselle ja Asikkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa kaivutyön loppuunsaattamisesta.

Määräysten ja päätöksen perustelut

Yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle (ELY-keskus), jos puhdistaminen ei luvun 4 nojalla edellytä ympäristölupaa. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Ilmoituspäätöksessä on annettava tarvittavat määräykset alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä ja tarkkailusta.

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (PIMA-asetus, 214/2007) on säädetty maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnysarvot. Asetuksen 3 §:n mukaan, mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnysarvon tai alueella, jolla taustapitoisuus on kynnysarvoa korkeampi, alueen taustapitoisuuden, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Arvioinnin on asetuksen 2 §:n mukaan perustuttava arvioon maaperässä olevien haitallisten aineiden aiheuttamasta vaarasta tai haitasta terveydelle ja ympäristölle. Asetuksessa luetellaan seikat, jotka arvioinnissa on otettava huomioon. Ilmoituksessa esitetty maaperän puhdistustarpeen arvioinnin tulee täyttää asetuksen vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 2 luvussa on säädetty yleisistä velvollisuuksista, periaatteista ja kielloista kuten toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuudesta (6 §) sekä velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa toimintansa ympäristövaikutuksia (7 §), maaperän pilaamiskiellosta (16 §) ja pohjaveden pilaamiskiellosta (17 §). Määräyksissä on huomioitu ympäristönsuojelulain mukaiset velvoitteet.

Kunnostuskohde sijaitsee Aurinkovuoren Natura-alueella (FI0301005). Natura-alueen toteutuskeinona on maa-aineslaki, jolla rajoitetaan lähinnä kaupallista maa-ainesten ottoa. Keskeisimpänä suojeluperusteena Natura-alueella on luontotyyppi harjumetsät. Pienimuotoinen pilaantuneen maa-alueen kunnostamishanke ei ELY-keskuksen näkemyksen mukaan heikennä niitä luonnonarvoja, joiden perusteella Aurinkovuoren alue on sisällytetty osaksi Natura-verkostoa.

Päätös on määrätty olemaan voimassa määrääjän, koska puhdistus rajautuu ajallisesti toteutettaviin rakennustoimenpiteisiin.

Määräyskohtaiset perustelut

Aloituseroilmoitus ja vastuuhenkilön nimeäminen ovat tarpeen viranomaisvalvonnan kannalta. (määräys 1.)

Päätöksessä on edellytetty maaperän puhdistustoimia tehtävän radan 6 taustavallin alueella. Muuten vanhalla ampumaradalla ei ole riskiperusteista puhdistustarvetta. Antimonin osalta on hyväksytty puhdistaminen esitettyyn VNa 214/2007 mukaiseen alempaan ohjearvotasoon. Ilmoituksesta poiketen, myös lyijyn ja kuparin osalta on edellytetty puhdistamista alempaan ohjearvotasoon. Riskinarviossa esitetyn perusteella ylempää ohjearvotasoa ei välttämättä voida pitää riittävänä. Ilmoittajalle tarjottiin mahdollisuus tarkentaa riskinarviossa esitettyjä perusteluita. Todennäköisesti tavoitepitoisuuden alentaminen ei merkittävästi lisää poistettavan maa-aineksen määrää, minkä vuoksi tavoitepitoisuuksien alentaminen nähtiin järkevänä toimintatapana. Määrättyjä tasoja voidaan pitää riittävänä haitta-aineiden ominaisuudet,

määrä ja sijainti, alueen maankäyttö ja ympäristöolosuhteet huomioiden. (määräys 2.)

Päätöksessä on hyväksytty ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti puhdistustyön yhteydessä kaivettujen haitta-ainepitoisuuksiltaan alle tavoitetason olevien maa-ainesten hyötykäyttö kunnostusalueella. Päätöksessä on edellytetty täytöissä hyötykäytettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksien ja sijoituskohteiden dokumentointia, jotta maa-ainekset voidaan huomioida asianmukaisesti tulevien kaivutöiden yhteydessä. (määräys 3.)

Näytteenotolla varmennetaan edellytettyjen puhdistustavoitteiden saavuttaminen sekä saadaan tietoa maaperään kaivujen jälkeen jäävistä haitta-ainepitoisuuksista. Ympäristönsuojelulain (527/2014) 209 §:n mukaan lain täytäntöönpanon edellyttämät mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. (määräys 4.)

Ampumaradan alueella on aiemmin havaittu huomionarvoista ja uhanalaista kasvilajistoa, mutta esimerkiksi hirvenkelloa tai kangasvuokkoa ei ole viime vuosina enää havaittu. Ampumaradan alueella kasvaa kuitenkin edustavaa ketokasvillisuutta, ja alueella esiintyy myös huomionarvoista hyönteislajistoa. Kunnostuksen yhteydessä onkin mahdollisuuksien mukaan vältettävä tarpeetonta työkoneilla liikkumista muualla ampumaradan alueella. (määräys 5.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 20 § edellyttää pilaantumisen vaaraa aiheuttavalta toiminnalta huolellisuutta ja varovaisuutta ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä onnettomuuksien estämiseksi ja niiden vaikutusten rajoittamiseksi. (määräys 5.)

Jätelain (646/2011) 13 §:ssä säädetään, ettei jätteestä tai jätehuollosta saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta (määräys 5.)

Jätelain (646/2011) 15 §:ssä säädetään lajiltaan ja laadultaan erilaisten jätteiden erilläänpitovelvollisuudesta siinä laajuudessa kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, etusijajärjestyksen noudattamiseksi taikka jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. (Määräys 6.)

Jätelain (646/2011) 29 §:n mukaisesti puhdistustyön yhteydessä syntyvät jätteet on edellytetty toimitettavaksi asianmukaisen luvan omaavaan vastaanottopaikkaan. (Määräys 6.)

Jätelain (646/2011) 8 § edellyttää, että kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava jätelain etusijajärjestystä. Etusijajärjestyksen mukaan vain sellaiset jätteet, joita ei ole mahdollista uudelleenkäyttää, kierrättää tai hyödyntää, loppukäsitellään. (Määräys 6.)

Päätöksessä on hyväksytty pilaantuneiden maa-ainesten lyhytaikainen välivarastointi puhdistettavalla kiinteistöllä vain tarvittaessa ja siten, ettei välivarastoinnista aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa. (Määräys 7)

Jätelain (646/2011) 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätelain 11 luvun mukaiseen jätehuoltorekisteriin hyväksytylle kuljettajalle. (Määräys 8.)

Poistettavat pilaantunutta maa-ainesta sisältävät kuormat on edellytetty peitettäväksi ja haitta-ainepitoiset kaivetut maa-ainekset on edellytetty pidettäväksi erillään pilaantumattomista maa-aineksista, jotta haitta-ainepitoisista maa-aineksista ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräys 9.)

Jätelain (646/2011) 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja pilaantuneesta maa-aineksesta. Siirtoasiakirjan käyttöön liittyvistä menettelyistä ja tietojen viemisestä rekisteriin säädetään jätelain 121a ja 121b §:ssä. Siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista ja niiden vahvistamisesta on säädetty valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen 40 §:ssä. (Määräys 9.)

Puhdistettavan alueelta mahdollisesti syntyvän pilaantuneen veden asianmukaisella käsittelyllä varmistetaan, etteivät vedessä olevat haitta-aineet pääse kulkeutumaan laajemmalle alueelle eivätkä aiheuta enempää maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai muuta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräykset 10.)

Pilaantunutta aluetta puhdistettaessa tulee usein esille seikkoja, joihin ei ole ennakkotutkimuksista ja -suunnitelmista huolimatta pystytty varautumaan, esim. maaperässä tai pohjavedessä todetaan uusia haitta-aineita taikka todettavat haitta-ainepitoisuudet poikkeavat merkittävästi aiemmista tutkimuksista, pilaantunut alue on arvioitua laajempi tai kaikkea suunnitelmassa esitettyä maa-ainesta ei voida poistaa. Näissä tilanteissa valvontaviranomaisen voi olla tarpeen antaa uusia ohjeita tai määräyksiä työn aikana. (Määräys 11.)

Kirjanpidolla ja raportilla dokumentoidaan tehdyt näytteenotto-, kaivu- ja muut kunnostustoimenpiteet. Dokumentointi on tarpeen viranomaisvalvonnan kannalta. (Määräys 12)

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 16, 17, 20, 85, 133, 136, 172, 190, 191, 200, 205, 209 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Jätelaki (646/2011) 8, 12, 13, 15, 29, 121, 121a, 121b, 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 3, 4, 11, 40 §

Hallintolaki (434/2003)

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tämän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 1280 €.

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista (794/2024) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 80 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän ilmoituksen käsittelyyn kului 16 tuntia.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Päätöksen voimassaoloaika

Tämä päätös on voimassa 3.4.2028 saakka. Mahdollisten olosuhdemuutosten vuoksi päätöksen voimassaolon jälkeen maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve on tarvittaessa arvioitava uudestaan ja tehtävä puhdistamisesta ympäristönsuojelulain (527/2014) edellyttämä ilmoitus tai lupahakemus.

Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 200 §:n perusteella tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää täytäntöönpanon.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös (sähköisesti)

Vääksyn Yhteiskoulun Tuki- ja stipendisäätiö

Tiedoksi (sähköisesti)

Insinööritoimisto Gradientti Oy
Asikkalan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Kuuluttaminen

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 85 §:n mukaisesti Hämeen ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja kuulutettava päätös ovat nähtävillä Hämeen ELY-keskuksen verkkosivuilla osoitteessa <http://www.ely-keskus.fi/web/ely/kuulutukset>.

Lisäksi tieto kuulutuksesta julkaistaan Asikkalan kunnan verkkosivuilla.

Tietojärjestelmän päivittäminen

Alueen maaperää koskevat tiedot päivitetään valtakunnalliseen Maaperän tilan tietojärjestelmään.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaika päättyy 12.5.2025. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä olevassa valitusosoituksessa.

Lisätiedot

Asia on käsitelty Hämeen ELY-keskuksen ympäristönsuojeluyksikössä. Lisätietoa asiasta antaa johtava asiantuntija Kati Häme, [kati.hame\(at\)ely-keskus.fi](mailto:kati.hame(at)ely-keskus.fi), puh. 0295 029 332.

Hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Merkintä sähköisestä hyväksynnästä on

asiakirjan viimeisellä sivulla. Päätöksen on esitellyt johtava asiantuntija Kati Häme ja ratkaissut yksikön päällikkö Anna-Kaisa Ahtiainen. Päätöksen valmisteluun osallistui luonnonsuojelun asiantuntijana johtava asiantuntija Riitta Ryömä.

Liitteet

Liite 1. Valitusosoitus

LIITE 1.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen sekä sen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen**. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa **päätöksen tiedoksisaannista**. Päätöksen tiedonsaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7) päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään. **Valitusaika päättyy 12.5.2025.**

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää,
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi ja millä perustein (vaatimukset)
- mihin valitusosoitus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on tämän yhteystiedot ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Sähköisesti toimitettua valituskirjelmää ei tarvitse allekirjoittaa.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta,

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Asiamiehelle, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Sähköisesti (telekopio, sähköposti tai sähköinen asiointipalvelu) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) ja tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa 270 euron oikeudenkäyntimaksu.

Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Puhelin: kirjaamo 029 56 42780 (ma-pe klo 8.00–16.15)

Puhelinvaihde: 029 56 42611

Faksi: 029 56 42760

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>